Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 21ης Νοεμβρίου 2024*

«Αίτηση αναιρέσεως – Κοινή εμπορική πολιτική – Μέτρα για τη διασφάλιση της άσκησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση των δικαιωμάτων που της απονέμονται από τους κανόνες του διεθνούς εμπορίου – Κανονισμός (ΕΕ) 654/2014 – Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/886 – Τελωνειακή ένωση – Κανονισμός (ΕΕ) 952/2013 – Ενωσιακός τελωνειακός κώδικας – Αποφάσεις εκδοθείσες από εθνικές τελωνειακές αρχές σχετικά με δεσμευτικές πληροφορίες καταγωγής (ΔΠΚ) – Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/2446 – Προσδιορισμός της μη προτιμησιακής καταγωγής ορισμένων μοτοσικλετών Harley-Davidson – Έννοια της φράσεως "μη οικονομικά δικαιολογημένες εργασίες επεξεργασίας ή μεταποίησης" – Εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την ανάκληση αποφάσεων περί ΔΠΚ – Εξουσιοδότηση – Δικαιολογημένη εμπιστοσύνη – Δικαίωμα χρηστής διοικήσεως – Δικαίωμα ακροάσεως»

Στην υπόθεση C-297/23 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 11 Μαΐου 2023,

Harley-Davidson Europe Ltd, με έδρα την Οξφόρδη (Ηνωμένο Βασίλειο),

Neovia Logistics Services International NV, με έδρα το Βιλβόρντ (Βέλγιο),

εκπροσωπούμενες από τον E. Righini, avvocato, και τον S. Völcker, Rechtsanwalt,

αναιρεσείουσες,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις F. Clotuche-Duvieusart, M. Kocjan και F. Moro,

καθής πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο του Δικαστηρίου, προεδρεύοντα του τετάρτου τμήματος, K. Λυκούργο (εισηγητή), πρόεδρο του τρίτου τμήματος, S. Rodin, N. Jääskinen και O. Spineanu-Matei, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 30ής Μαΐου 2024,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως, οι Harley-Davidson Europe Ltd και Neovia Logistics Services International NV ζητούν την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 1ης Μαρτίου 2023, Harley-Davidson Europe και Neovia Logistics Services International κατά Επιτροπής (Τ-324/21, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2023:101), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή τους με αίτημα την ακύρωση της εκτελεστικής αποφάσεως (ΕΕ) 2021/563 της Επιτροπής, της 31ης Μαρτίου 2021, σχετικά με την ισχύ ορισμένων αποφάσεων που αφορούν δεσμευτικές πληροφορίες καταγωγής (ΕΕ 2021, L 119, σ. 117, στο εξής: επίδικη απόφαση), η οποία απευθυνόταν στο Βασίλειο του Βελγίου.

Το νομικό πλαίσιο

Το διεθνές δίκαιο

2 Το άρθρο 2 της Συμφωνίας για τους κανόνες καταγωγής (ΕΕ 1994, L 336, σ. 144), το οποίο περιλαμβάνεται στο παράρτημα 1 Α της Συμφωνίας για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) (ΕΕ 1994, L 336, σ. 3), ορίζει τα εξής:

«Μέχρις ότου ολοκληρωθεί το πρόγραμμα εργασίας για την εναρμόνιση των κανόνων καταγωγής […], τα μέλη διασφαλίζουν ότι:

[…]

β) παρά το μέτρο ή την πράξη εμπορικής πολιτικής προς την οποία συνδέονται, οι κανόνες καταγωγής δεν χρησιμεύουν ως μέσα άμεσης ή έμμεσης επιδίωξης εμπορικών στόχων

γ) οι κανόνες καταγωγής δεν επιφέρουν από μόνοι τους περιορισμούς, στρεβλώσεις ή διακοπές του διεθνούς εμπορίου. Δεν επιβάλλουν αδικαιολόγητα αυστηρές απαιτήσεις ούτε απαιτούν την πλήρωση προϋποθέσεων που δεν συνδέονται με την κατασκευή ή τη μεταποίηση ως προαπαιτούμενο για τον καθορισμό της χώρας καταγωγής. Ωστόσο, το κόστος που δεν συνδέεται αμέσως με την κατασκευή ή τη μεταποίηση μπορεί να λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή κριτηρίου ποσοστού κατ' αξία […]·

[…]».

Το δίκαιο της Ένωσης

Η τελωνειακή νομοθεσία

– *Ο κοινοτικός τελωνειακός κώδικας*

3 Το άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 1992, L 302, σ. 1, στο εξής: κοινοτικός τελωνειακός κώδικας), όριζε τα εξής:

«Η μεταποίηση ή επεξεργασία για την οποία υπάρχουν αποδείξεις ή γεγονότα που δικαιολογούν την υπόνοια ότι αυτή είχε ως μόνο σκοπό την καταστρατήγηση, μέσα στην [Ευρωπαϊκή] Κοινότητα ή στα κράτη μέλη, των διατάξεων που εφαρμόζονται στα εμπορεύματα ορισμένων χωρών, δεν δύναται σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ότι προσδίδει […] στα εμπορεύματα που παρήχθησαν κατ' αυτόν τον τρόπο, την καταγωγή της χώρας στην οποία πραγματοποιήθηκε αυτή η μεταποίηση ή επεξεργασία.»

– *Ο ενωσιακός τελωνειακός κώδικας*

4 Οι αιτιολογικές σκέψεις 9 και 55 του κανονισμού (ΕΕ) 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 2013, L 269, σ. 1, στο εξής: ενωσιακός τελωνειακός κώδικας), έχουν ως εξής:

«(9) Η [Ευρωπαϊκή] Ένωση βασίζεται σε τελωνειακή ένωση. Ενδείκνυται, προς όφελος τόσο των οικονομικών φορέων όσο και των τελωνειακών αρχών της Ένωσης, να συγκεντρωθεί η ισχύουσα τελωνειακή νομοθεσία σε κώδικα. Βασιζόμενος στην έννοια της εσωτερικής αγοράς, ο κώδικας αυτός θα πρέπει να περιέχει τους γενικούς κανόνες και τα καθεστώτα που εξασφαλίζουν την εφαρμογή του δασμολογίου και άλλων μέτρων κοινής πολιτικής που θεσπίζονται σε ενωσιακό επίπεδο σχετικά με τις εμπορευματικές συναλλαγές μεταξύ της Ένωσης και χωρών ή εδαφών εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων των εν λόγω κοινών πολιτικών. […]

[…]

(55) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 [ΣΕΕ], για την επίτευξη των βασικών στόχων που συνίστανται στην εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της τελωνειακής ένωσης και στην εφαρμογή της κοινής εμπορικής πολιτικής, είναι αναγκαίο και σκόπιμο να θεσπιστούν οι γενικοί κανόνες και οι διαδικασίες που εφαρμόζονται στα εμπορεύματα τα οποία εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης ή εξέρχονται από αυτό. […]»

5 Το άρθρο 33 του εν λόγω κώδικα ορίζει τα εξής:

«1. Οι τελωνειακές αρχές λαμβάνουν, κατόπιν αιτήσεως, […] αποφάσεις που αφορούν δεσμευτικές πληροφορίες σχετικά με την καταγωγή [στο εξής: αποφάσεις ΔΠΚ].

[…]

3. Οι αποφάσεις […] ΔΠΚ ισχύουν για περίοδο τριών ετών από την ημερομηνία κατά την οποία αρχίζουν να ισχύουν.

[…]»

6 Κατά το άρθρο 34, παράγραφος 11, του εν λόγω κώδικα:

Η [Ευρωπαϊκή] Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις με τις οποίες ζητεί από τα κράτη μέλη να ανακαλέσουν αποφάσεις […] ΔΠΚ, προκειμένου να εξασφαλιστεί ενιαία δασμολογική κατάταξη ή ορθός και ενιαίος προσδιορισμός της καταγωγής των εμπορευμάτων.»

7 Το άρθρο 59 του ίδιου κώδικα ορίζει τα εξής:

«Τα άρθρα 60 και 61 θεσπίζουν κανόνες για τον προσδιορισμό της μη προτιμησιακής καταγωγής εμπορευμάτων για την εφαρμογή των ακολούθων:

α) του κοινού δασμολογίου […]·

β) μέτρων, εκτός των δασμολογικών, που θεσπίζονται από ενωσιακές ρυθμίσεις που διέπουν ειδικούς τομείς σχετικούς με τις εμπορευματικές συναλλαγές, και

γ) άλλων ενωσιακών μέτρων που αφορούν την καταγωγή των εμπορευμάτων.»

8 Το άρθρο 60 του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα προβλέπει τα εξής:

«1 Τα εμπορεύματα που έχουν παραχθεί εξ ολοκλήρου σε μία μόνο χώρα ή έδαφος θεωρούνται ως καταγόμενα από την εν λόγω χώρα ή έδαφος.

2. Τα εμπορεύματα στην παραγωγή των οποίων συμμετέχουν μία ή περισσότερες χώρες ή εδάφη θεωρούνται ως καταγόμενα από τη χώρα ή το έδαφος στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία, ουσιαστική, οικονομικά δικαιολογημένη μεταποίηση ή επεξεργασία, σε επιχείρηση εξοπλισμένη για το σκοπό αυτό, η οποία κατέληξε στην παρασκευή ενός νέου προϊόντος ή αντιπροσωπεύει σημαντικό στάδιο της παρασκευής.»

9 Το άρθρο 62 του ίδιου κώδικα προβλέπει τα εξής:

«Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ’ εξουσιοδότηση πράξεις, […], για τον καθορισμό των κανόνων σύμφωνα με τους οποίους, εμπορεύματα των οποίων ο προσδιορισμός της μη προτιμησιακής καταγωγής είναι απαραίτητος για τους σκοπούς της εφαρμογής των ενωσιακών μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 59, θεωρείται ότι έχουν παραχθεί εξ ολοκλήρου σε μία μόνο χώρα ή ένα μόνο έδαφος ή έχουν υποστεί την τελευταία, ουσιώδη, οικονομικά δικαιολογημένη μεταποίηση ή επεξεργασία, σε επιχείρηση εξοπλισμένη για το σκοπό αυτό, η οποία κατέληξε στην παρασκευή ενός νέου προϊόντος ή αντιπροσωπεύει σημαντικό στάδιο παρασκευής σε μια χώρα ή ένα έδαφος, σύμφωνα με το άρθρο 60.»

– *Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/2446*

10 Κατά την αιτιολογική σκέψη 21 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446 της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 2015, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 όσον αφορά λεπτομερείς κανόνες σχετικούς με ορισμένες από τις διατάξεις του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 2015, L 343, σ. 1):

«Για να προλαμβάνεται η χειραγώγηση της καταγωγής των εισαγόμενων εμπορευμάτων με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής μέτρων εμπορικής πολιτικής, η τελευταία ουσιαστική μεταποίηση ή επεξεργασία θα πρέπει, σε ορισμένες περιπτώσεις, να θεωρηθεί ότι δεν κρίνεται δικαιολογημένη από οικονομική άποψη.»

11 Το άρθρο 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446, με τίτλο «Μη οικονομικά δικαιολογημένες εργασίες μεταποίησης ή επεξεργασίας (άρθρο 60 παράγραφος 2 του [ενωσιακού τελωνειακού] κώδικα)», είχε ως εξής:

«Μεταποίηση ή επεξεργασία που πραγματοποιείται σε άλλη χώρα ή έδαφος δεν θεωρείται οικονομικά δικαιολογημένη, εφόσον διαπιστώνεται ή δύναται να θεωρηθεί, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, ότι σκοπός αυτής της μεταποίησης ή επεξεργασίας ήταν η αποφυγή της εφαρμογής των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 59 του [ενωσιακού τελωνειακού] κώδικα.

[…]

Για τα εμπορεύματα που καλύπτονται από το παράρτημα 22-01, εάν η τελευταία μεταποίηση ή επεξεργασία δεν κρίνεται οικονομικά δικαιολογημένη, τα εμπορεύματα θεωρούνται ότι έχουν υποβληθεί στην τελευταία, ουσιαστική, οικονομικά δικαιολογημένη μεταποίηση ή επεξεργασία τους, η οποία κατέληξε στην παρασκευή ενός νέου προϊόντος ή αντιπροσωπεύει σημαντικό στάδιο της παρασκευής, στη χώρα ή στο έδαφος καταγωγής του μεγαλύτερου μέρους των υλικών, όπως καθορίζεται με βάση την αξία των υλικών.»

Η νομοθεσία σχετικά με την κοινή εμπορική πολιτική

– *Ο κανονισμός (ΕΕ) 654/2014*

12 Το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 654/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, περί ασκήσεως των δικαιωμάτων της Ένωσης για την εφαρμογή και την επιβολή των διεθνών εμπορικών κανόνων και τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3286/94 του Συμβουλίου που καθορίζει κοινοτικές διαδικασίες στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής για να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων της Κοινότητας στο πλαίσιο των κανόνων του διεθνούς εμπορίου, ιδίως αυτών που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΕΕ 2014, L 189, σ. 50), ορίζει:

«Ο παρών κανονισμός ισχύει:

[…]

γ) για την επανεξισορρόπηση των παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων, στην οποία μπορεί να δίνει δικαίωμα η εφαρμογή ενός μέτρου διασφάλισης από τρίτη χώρα σύμφωνα είτε με το άρθρο 8 της συμφωνίας του ΠΟΕ για τα μέτρα διασφάλισης είτε με τις διατάξεις σχετικά με τα μέτρα διασφάλισης που προβλέπονται σε άλλες διεθνείς εμπορικές συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών ή διμερών συμφωνιών·

[…]».

13 Το άρθρο 4 του κανονισμού 654/2014 προβλέπει τα εξής:

«1. Εάν απαιτείται δράση για τη διαφύλαξη των συμφερόντων της Ένωσης στις περιπτώσεις του άρθρου 3, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των κατάλληλων μέτρων εμπορικής πολιτικής. […]

2. Οι εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

[…]

γ) στην περίπτωση επανεξισορρόπησης παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων βάσει διατάξεων που αφορούν τις διασφαλίσεις και προβλέπονται σε διεθνείς εμπορικές συμφωνίες, η δράση της Ένωσης είναι ουσιαστικά ισοδύναμη με το επίπεδο των παραχωρήσεων ή των άλλων υποχρεώσεων που επηρεάζονται από το μέτρο διασφάλισης, σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας του ΠΟΕ για τα μέτρα διασφάλισης ή των διατάξεων για τα μέτρα διασφάλισης που προβλέπονται σε άλλες διεθνείς εμπορικές συμφωνίες, περιλαμβανομένων των διμερών ή περιφερειακών, δυνάμει των οποίων εφαρμόζεται το μέτρο διασφάλισης·

[…]».

– *Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/724*

14 Το άρθρο 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2018/724 της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 2018, περί ορισμένων μέτρων εμπορικής πολιτικής που αφορούν ορισμένα προϊόντα καταγωγής Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (ΕΕ 2018, L 122, σ. 14), έχει ως εξής:

«Η Επιτροπή προβαίνει, αμέσως και σε κάθε περίπτωση το αργότερο έως τις 18 Μαΐου 2018, σε γραπτή κοινοποίηση προς το Συμβούλιο Εμπορευματικών Συναλλαγών του ΠΟΕ ότι, εφόσον δεν υπάρχει απόρριψη από το Συμβούλιο Εμπορευματικών Συναλλαγών, η Ένωση αναστέλλει, από τις 20 Ιουνίου 2018, την εφαρμογή παραχωρήσεων ως προς τον εισαγωγικό δασμό για τις συναλλαγές με τις Ηνωμένες Πολιτείες, στο πλαίσιο της [Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT)] 1994, για τα προϊόντα τα οποία απαριθμούνται στο παράρτημα Ι και στο παράρτημα ΙΙ, ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή πρόσθετων δασμών κατά την εισαγωγή των εν λόγω προϊόντων καταγωγής Ηνωμένων Πολιτειών.»

– *Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/886*

15 Σύμφωνα με το άρθρο 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2018/886 της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 2018, περί ορισμένων μέτρων εμπορικής πολιτικής που αφορούν ορισμένα προϊόντα καταγωγής Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και για την τροποποίηση του

εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2018/724 (ΕΕ 2018, L 158, σ. 5), η Ένωση εφαρμόζει πρόσθετους δασμούς κατά την εισαγωγή στην Ένωση ορισμένων προϊόντων καταγωγής Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι μοτοσικλέτες με παλινδρομικό εμβολοφόρο κινητήρα με κυλινδρισμό που υπερβαίνει τα 800 cm^3. Από το άρθρο 2 του εκτελεστικού κανονισμού 2018/886 προκύπτει ότι τα προϊόντα αυτά υπόκεινται, πέραν του συντελεστή του συμβατικού δασμού 6 %, σε πρόσθετους δασμούς με συντελεστή 25 % κατά ένα πρώτο στάδιο από τις 22 Ιουνίου 2018 και, στη συνέχεια, σε άλλους πρόσθετους δασμούς με συντελεστή 25 % κατά ένα δεύτερο στάδιο, αρχής γενομένης, κατ' ουσίαν, από την 1η Ιουνίου 2021 το αργότερο.

Το ιστορικό της διαφοράς

16 Το ιστορικό της διαφοράς εκτίθεται στις σκέψεις 20 έως 38 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Για τις ανάγκες της παρούσας διαδικασίας, μπορεί να συνοψισθεί ως ακολούθως.

17 Τον Ιούνιο του 2018 η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής επέβαλε επί των εισαγωγών χάλυβα και των εισαγωγών αλουμινίου από την Ένωση πρόσθετους δασμούς ύψους 25 % και 10 %, αντιστοίχως, με σκοπό να ευνοηθεί και να αυξηθεί η εγχώρια παραγωγή των προϊόντων αυτών. Κατόπιν της επιβολής των ως άνω πρόσθετων δασμών, η Επιτροπή εξέδωσε τον εκτελεστικό κανονισμό 2018/886, με τον οποίο επιβλήθηκαν πρόσθετοι δασμοί επί της εισαγωγής ορισμένων προϊόντων καταγωγής Ηνωμένων Πολιτειών, περιλαμβανομένων των μοτοσικλετών με παλινδρομικό εμβολοφόρο κινητήρα με κυλινδρισμό που υπερβαίνει τα 800 cm^3.

18 Η Harley-Davidson Inc., αμερικανική επιχείρηση ειδικευμένη στην κατασκευή μοτοσικλετών, ενημερώθηκε για την επιβολή των εν λόγω πρόσθετων δασμών μετά τη δημοσίευση του εν λόγω εκτελεστικού κανονισμού στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

19 Στις 25 Ιουνίου 2018 η Harley-Davidson υπέβαλε στη Securities and Exchange Commission (Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, Ηνωμένες Πολιτείες) έκθεση διά του εντύπου με τίτλο «Form 8-K Current Report» (στο εξής: έντυπο 8-K), προκειμένου να ενημερώσει τους μετόχους της σχετικά με την εφαρμογή των πρόσθετων δασμών που θέσπισε η Ένωση με τον εκτελεστικό κανονισμό 2018/886, καθώς και σχετικά με τις συνέπειές τους στη δραστηριότητά της.

20 Η Harley-Davidson ανέφερε, ειδικότερα, στο έντυπο 8-K τα εξής:

«Η Ευρωπαϊκή Ένωση επέβαλε δασμούς σε διάφορα προϊόντα κατασκευής Ηνωμένων Πολιτειών, μεταξύ των οποίων οι μοτοσικλέτες Harley-Davidson. Οι δασμοί αυτοί, οι οποίοι τέθηκαν σε ισχύ στις 22 Ιουνίου 2018, επιβλήθηκαν ως απάντηση στους δασμούς που επέβαλαν οι Ηνωμένες Πολιτείες επί του χάλυβα και του αλουμινίου που εξάγονται από την [Ένωση] προς τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Κατά συνέπεια, οι δασμοί της [Ένωσης] επί των μοτοσικλετών Harley-Davidson που εξάγονται από τις Ηνωμένες Πολιτείες αυξήθηκαν από 6 % σε 31 %. Η Harley-Davidson εκτιμά ότι οι δασμοί αυτοί συνεπάγονται πρόσθετο κόστος περίπου 2 200 δολαρίων ΗΠΑ ανά μοτοσικλέτα που εξάγεται από τις Ηνωμένες Πολιτείες προς την [Ένωση].

[…]

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί μακροπρόθεσμα το σημαντικό κόστος αυτής της δασμολογικής επιβάρυνσης, η Harley-Davidson θα εφαρμόσει σχέδιο για τη μετατόπιση της παραγωγής μοτοσικλετών που προορίζονται για την [Ένωση] από τις Ηνωμένες Πολιτείες προς τις διεθνείς εγκαταστάσεις της, προκειμένου να αποφύγει τη δασμολογική επιβάρυνση. Η Harley-Davidson προβλέπει ότι η αύξηση της παραγωγής στα διεθνή εργοστάσια θα απαιτήσει πρόσθετες επενδύσεις και ενδεχομένως να χρειαστούν τουλάχιστον 9 έως 18 μήνες μέχρι την πλήρη ολοκλήρωσή της».

21 Μετά τη δημοσίευση του εντύπου 8-K, η Harley-Davidson επέλεξε το εργοστάσιό της στην Ταϊλάνδη ως τόπο παραγωγής ορισμένων μοτοσικλετών της που προορίζονται για την αγορά της Ένωσης.

22 Η Harley-Davidson ζήτησε να λάβει διαβεβαιώσεις σχετικά με τον προσδιορισμό της χώρας καταγωγής των εν λόγω μοτοσικλετών. Στο πλαίσιο αυτό, η Harley-Davidson και η Neovia Logistics Services International, η οποία λειτουργεί ως μεσάζων και παρέχει στη Harley-Davidson υπηρεσίες υλικοτεχνικής υποστηρίξεως κατά την εισαγωγή μοτοσικλετών στην Ένωση μέσω του Βελγίου, υπέβαλαν από κοινού, στις 25 Ιανουαρίου 2019, ενώπιον των βελγικών τελωνειακών αρχών δύο επίσημες αιτήσεις για την έκδοση αποφάσεων ΔΠΚ σχετικά με δύο κατηγορίες μοτοσικλετών. Εν συνεχεία υποβλήθηκαν τρεις ακόμη αιτήσεις για την έκδοση αποφάσεων ΔΠΚ σχετικά με τρεις άλλες κατηγορίες μοτοσικλετών.

23 Στις 31 Ιανουαρίου 2019 οι βελγικές αρχές συναντήθηκαν με την Επιτροπή με θέμα συζήτησης τις δύο πρώτες αιτήσεις για την έκδοση αποφάσεων ΔΠΚ. Μετά το πέρας της συνάντησης αυτής, η Επιτροπή εξέδωσε ανεπίσημη γνώμη σύμφωνα με την οποία, λόγω των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο έντυπο 8-K, ενδεχομένως δεν πληρούνταν το κριτήριο της οικονομικής δικαιολογήσεως, κατά την έννοια του άρθρου 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446. Εντούτοις, παρά τα αιτήματα των βελγικών αρχών, η Επιτροπή ουδέποτε εξέδωσε επίσημη γνώμη σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής της ανωτέρω διατάξεως επί των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υποθέσεως.

24 Στις 24 Ιουνίου 2019 οι βελγικές τελωνειακές αρχές εξέδωσαν, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 33, παράγραφος 1, του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, δύο αποφάσεις ΔΠΚ, με τις οποίες αναγνώρισαν και βεβαίωσαν ότι οι δύο κατηγορίες μοτοσικλετών τις οποίες αφορούσαν οι δύο πρώτες αιτήσεις για την έκδοση αποφάσεων ΔΠΚ, για τις οποίες έγινε λόγος στη σκέψη 22 της παρούσας αποφάσεως, ήσαν καταγωγής Ταϊλάνδης. Οι τρεις λοιπές αιτήσεις για την έκδοση αποφάσεων ΔΠΚ, ομοίως μνημονευόμενες στη σκέψη 22 ανωτέρω, έτυχαν, μεταγενεστέρως, της ίδιας αντιμετωπίσεως από τις αρχές αυτές. Οι εν λόγω αρχές κοινοποίησαν τις δύο πρώτες αποφάσεις ΔΠΚ στην Επιτροπή στις 21 Αυγούστου 2019.

25 Στις 5 Οκτωβρίου 2020 η Επιτροπή ενημέρωσε τις βελγικές αρχές σχετικά με την πρόθεσή της να τους ζητήσει να ανακαλέσουν τις δύο πρώτες αποφάσεις ΔΠΚ. Στις 13 Νοεμβρίου 2020 οι βελγικές αρχές απήντησαν στην Επιτροπή ότι δεν συμφωνούσαν με την ανάκληση. Στις 23 Δεκεμβρίου 2020 η Επιτροπή κίνησε επίσημη διαδικασία για την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

26 Στις 5 Μαρτίου 2021 η Επιτροπή υπέβαλε το σχέδιο της προσβαλλόμενης αποφάσεως σε όλες τις εθνικές αντιπροσωπείες της επιτροπής τελωνειακού κώδικα, τμήμα «Καταγωγή», στο πλαίσιο έγγραφης συμβουλευτικής διαδικασίας. Τέσσερα κράτη μέλη απέστειλαν παρατηρήσεις επί του σχεδίου της προσβαλλόμενης αποφάσεως και αντιτάχθηκαν στη γνώμη που εξέφρασε η Επιτροπή με το σχέδιο αυτό. Στις 29 Μαρτίου 2021 η Επιτροπή απηύθυνε ενημερωτικό σημείωμα

στην επιτροπή τελωνειακού κώδικα, τμήμα «Καταγωγή», στο οποίο ανέφερε ότι τα 23 κράτη μέλη που δεν είχαν λάβει θέση είχαν συμφωνήσει σιωπηρώς με το σχέδιο της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

27 Στις 31 Μαρτίου 2021 η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία κοινοποιήθηκε στο Βασίλειο του Βελγίου στις 6 Απριλίου 2021 και δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* την επομένη, ζητώντας από τις βελγικές αρχές να ανακαλέσουν τις δύο πρώτες αποφάσεις ΔΠΚ.

28 Με τις αιτιολογικές σκέψεις 6, 7 και 9 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή εξέθεσε τα εξής:

«(6) Μετά τη δημοσίευση των μέτρων εμπορικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, [η Harley-Davidson] διαβίβασε στις 25 Ιουνίου 2018 στην [Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς] μέσω του εντύπου 8-Κ […] ότι προτίθεται να μεταφέρει την παραγωγή ορισμένων μοτοσικλετών που προορίζονται για την αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής στις διεθνείς εγκαταστάσεις [της] σε άλλη χώρα προκειμένου να αποφύγει τα μέτρα εμπορικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(7) Ακόμη και αν η αποφυγή των μέτρων εμπορικής πολιτικής δεν είναι κατ' ανάγκη ο μοναδικός σκοπός της μετατόπισης της παραγωγής, οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 33 πρώτο εδάφιο του [κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446] πληρούνται με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία. Ως εκ τούτου, η μεταποίηση ή επεξεργασία που πραγματοποιήθηκε στην τελευταία χώρα παραγωγής δεν θεωρείται οικονομικά δικαιολογημένη. Κατά συνέπεια, ο προσδιορισμός της μη προτιμησιακής καταγωγής των μοτοσικλετών πρέπει να βασίζεται στο άρθρο 33 τρίτο εδάφιο.

[…]

(9) Δεδομένου ότι ο προσδιορισμός της μη προτιμησιακής καταγωγής των μοτοσικλετών που καλύπτονται από τις αποφάσεις ΔΠΚ που αναφέρονται στο παράρτημα δεν βασίζεται στον κανόνα που προβλέπεται στο άρθρο 33 τρίτο εδάφιο του [κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446], η Επιτροπή θεωρεί ότι ο εν λόγω προσδιορισμός της μη προτιμησιακής καταγωγής είναι ασυμβίβαστος με το άρθρο 60 παράγραφος 2 του [ενωσιακού τελωνειακού] κώδικα, σε συνδυασμό με το άρθρο 33 του [κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446].»

29 Κατόπιν της έκδοσης της προσβαλλόμενης αποφάσεως, οι βελγικές αρχές, με έγγραφο της 16ης Απριλίου 2021 απευθυνόμενο προς τη Neovia Logistics Services International, ενημέρωσαν τις αναιρεσείουσες ότι ανακαλούσαν τις πέντε εκδοθείσες αποφάσεις ΔΠΚ σχετικά με την εισαγωγή στην Ένωση μοτοσικλετών που κατασκευάζονται στην Ταϊλάνδη από τη Harley-Davidson.

Η προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

30 Με την προσφυγή τους ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, οι Harley-Davidson Europe και Neovia Logistics Services International ζήτησαν, μεταξύ άλλων, την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως.

31 Στο πλαίσιο της προσφυγής αυτής, οι νυν αναιρεσείουσες προέβαλαν έξι λόγους ακυρώσεως:

– πρώτον, περί παραβάσεως της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως και της συμβουλευτικής διαδικασίας προ της εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως·

– δεύτερον, περί πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως·

– τρίτον, περί πεπλανημένης ερμηνείας και εσφαλμένης εφαρμογής του άρθρου 33 του κανονισμού 2015/2446·

– τέταρτον, περί ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446·

– πέμπτον, περί παραβιάσεως των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης και του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και

– έκτον, περί υπερβάσεως εξουσίας εκ μέρους της Επιτροπής για πολιτικούς σκοπούς.

32 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, αφού απέρριψε τους έξι αυτούς λόγους ακυρώσεως, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την εν λόγω προσφυγή στο σύνολό της.

Αιτήματα των διαδίκων στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας

33 Οι αναιρεσείουσες ζητούν από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

– να ακυρώσει την επίδικη απόφαση, και

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι αναιρεσείουσες ενώπιον του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου.

34 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

– να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και

– να καταδικάσει τις αναιρεσείουσες στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

35 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες προβάλλουν τρεις λόγους αναιρέσεως, εκ των οποίων ο πρώτος αντλείται από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446, ο δεύτερος, ο οποίος προβάλλεται επικουρικώς, από υπέρβαση των ορίων της εξουσιοδοτήσεως που περιέχεται στο άρθρο 62 του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα και ο τρίτος από προσβολή του δικαιώματος χρηστής διοικήσεως.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως περί εσφαλμένης ερμηνείας του άρθρου 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446

Επιχειρήματα των διαδίκων

36 Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως, ο οποίος διαιρείται σε τρία σκέλη, αφορά την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου ερμηνεία του άρθρου 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446.

37 Με το πρώτο σκέλος του λόγου αυτού, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη τον σκοπό και το πλαίσιο της διατάξεως αυτής.

38 Θεωρούν ότι σκοπός της εν λόγω διατάξεως είναι να διευκρινίσει το περιεχόμενο του άρθρου 60, παράγραφος 2, του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, το οποίο ορίζει την καταγωγή ενός προϊόντος βάσει ενός ερειδόμενου επί πραγματικών περιστατικών κριτηρίου που συνίσταται στον προσδιορισμό της τελευταίας χώρας ή εδάφους στην οποία παρασχέθηκε σημαντική προστιθέμενη αξία. Υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο μετέτρεψε το αντικειμενικό αυτό κριτήριο σε υποκειμενικό κριτήριο, παρέχοντας στην Επιτροπή τη δυνατότητα να προβεί σε ιεραρχική εκτίμηση υποκειμενικών στοιχείων.

39 Ωστόσο, το άρθρο 25 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, το οποίο στηριζόταν σε ένα υποκειμενικό κριτήριο, καταργήθηκε λόγω των συστημικών προβλημάτων και των δυσχερειών εφαρμογής τα οποία δημιουργούσε. Το κριτήριο αυτό αποτελούσε, κατά τις αναιρεσείουσες, παράγοντα ανασφάλειας δικαίου και αντέβαινε στο άρθρο 2 της συμφωνίας για τους κανόνες καταγωγής, το οποίο απαγορεύει να χρησιμοποιούνται οι κανόνες αυτοί ως μέσα που αποσκοπούν στην επίτευξη εμπορικών στόχων ή να προβλέπουν προϋποθέσεις μη συνδεόμενες με την κατασκευή ή την κατεργασία.

40 Το άρθρο 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446, όπως ερμηνεύθηκε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, εισάγει ένα εξαιρετικά δύσκολο να ανατραπεί τεκμήριο κατά το οποίο, σε περίπτωση που η μετατόπιση της παραγωγής συμπίπτει με τη λήψη μέτρου εμπορικής πολιτικής, η καταστρατήγηση του μέτρου αυτού συνιστά τον κύριο λόγο για τη μετατόπισή της, ανεξαρτήτως των οικονομικών λόγων που τη δικαιολογούν.

41 Εξάλλου, υπό το πρίσμα του σκοπού που εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 21 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446, ο οποίος συνίσταται στην αποτροπή κάθε «χειρισμού» της καταγωγής των εισαγόμενων εμπορευμάτων με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής μέτρων εμπορικής πολιτικής, το άρθρο 33 του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού αποτελεί ρήτρα κατά της καταστρατηγήσεως, η οποία θα πρέπει, όπως στον τομέα της φορολογίας ή των δασμών αντιντάμπινγκ, να ερμηνεύεται στενά. Η διάταξη αυτή αφορά μόνον τις μετεγκαταστάσεις οι οποίες προδήλως δεν έχουν κανένα νόημα ελλείψει επίμαχων μέτρων εμπορικής πολιτικής, όπως ακριβώς και το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1036 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2016, L 176, σ. 21).

42 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε το άρθρο 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446 κατά τρόπον ώστε κάθε αντίδραση επιχειρήσεως σε μέτρα εμπορικής πολιτικής της Ένωσης να συνιστά, κατά τρόπο οιονεί αμάχητο, παράβαση της διατάξεως αυτής.

43 Αντί να καθορίσει αν για τη μετατόπιση της παραγωγής υπήρχε εύλογη αιτία μη συνδεόμενη με την καταστρατήγηση μέτρων εμπορικής πολιτικής της Ένωσης, το Γενικό Δικαστήριο επέτρεψε, στην πράξη, στην Επιτροπή να επαναπροσδιορίσει τη χώρα καταγωγής κατά τρόπον ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στους σκοπούς των μέτρων αυτών. Το Γενικό Δικαστήριο επέβαλε στις αναιρεσείουσες το βάρος να ανατρέψουν το τεκμήριο περί παραβάσεως του άρθρου 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446, μολονότι ένας επιχειρηματίας είναι ελεύθερος να καθορίζει τη δική του εμπορική πολιτική βάσει εκτιμήσεων εμπορικής αποτελεσματικότητας, όπως, για παράδειγμα, στην περίπτωση κατά την οποία ασκεί το δικαίωμα διαρθρώσεως της δραστηριότητάς του κατά τρόπον ώστε να μειώνεται η φορολογική οφειλή του, το οποίο αναγνωρίσθηκε στη σκέψη 73 της αποφάσεως της 21ης Φεβρουαρίου 2006, Halifax κ.λπ. (C-255/02, EU:C:2006:121).

44 Προσέτι, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως έκρινε ότι το άρθρο 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446 δεν περιορίζει την επιχειρηματική ελευθερία, η δε ερμηνεία που έγινε δεκτή με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση περιορίζει αδικαιολόγητα την ελευθερία των επιχειρήσεων να επιλέγουν τον τόπο παραγωγής τους. Το γεγονός ότι, σύμφωνα με τη συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου, νέα μοντέλα μοτοσικλετών, κατασκευασμένα αποκλειστικώς στην Ταϊλάνδη, πρέπει να θεωρηθούν ως καταγόμενα από τις Ηνωμένες Πολιτείες συνιστά πρόσθετο περιορισμό της ελευθερίας αυτής.

45 Με το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ενέχει πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά το επίπεδο αποδεικτικής ισχύος που πρέπει να επιτύχει η Επιτροπή προκειμένου να μετακυλίσει στον επιχειρηματία το βάρος αποδείξεως ότι η μετατόπιση της δραστηριότητάς του δικαιολογείται από οικονομικής απόψεως. Κατά τις αναιρεσείουσες, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη κρίνοντας ότι η χρονική σύμπτωση μεταξύ της λήψεως ενός μέτρου εμπορικής πολιτικής και της μετατοπίσεως της παραγωγής αρκεί για να ισχύσει το τεκμήριο ότι το μέτρο αυτό δεν δικαιολογείται από οικονομικής απόψεως. Με τη συλλογιστική του, ερμήνευσε εσφαλμένως τη σκέψη 29 της αποφάσεως της 13ης Δεκεμβρίου 1989, Brother International (C-26/88, EU:C:1989:637).

46 Εξάλλου, το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε επιλεκτικά την έννοια των «διαθέσιμων στοιχείων» του άρθρου 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446, στηριζόμενο αποκλειστικά στο έντυπο 8-Κ προκειμένου να επιρρίψει το βάρος αποδείξεως στις αναιρεσείουσες. Δεδομένου ότι η διάταξη αυτή υποχρέωνε το Γενικό Δικαστήριο να εξετάσει όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, το Γενικό Δικαστήριο, παραλείποντας να λάβει υπόψη αποδεικτικά στοιχεία μεταγενέστερα της δημοσιεύσεως του εντύπου αυτού, παραμόρφωσε τα στοιχεία αυτά και υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως. Υπό το πρίσμα των υφιστάμενων αποδεικτικών στοιχείων, το Δικαστήριο θα πρέπει να διαπιστώσει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη, διότι, μολονότι η λήψη του επίμαχου μέτρου εμπορικής πολιτικής αποτελούσε ασφαλώς τη γενεσιουργό αιτία της μετατοπίσεως της παραγωγής, εντούτοις η μετατόπιση αυτή δεν είχε κατ' ανάγκην ως κύριο ή πρωταρχικό σκοπό την αποφυγή του μέτρου αυτού.

47 Η Επιτροπή φρονεί ότι τα επιχειρήματα που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, σχετικά με την παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων, είναι απαράδεκτα, για τον λόγο ότι οι αναιρεσείουσες δεν εξήγησαν επακριβώς ποια είναι τα σφάλματα αναλύσεως του Γενικού Δικαστηρίου. Εν πάση περιπτώσει, θεωρεί ότι ο ως άνω πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

48 Με τα δύο πρώτα σκέλη του πρώτου λόγου αναιρέσεως, τα οποία πρέπει να εξετασθούν από κοινού, οι αναιρεσείουσες προσάπτουν στο Γενικό Δικαστήριο ότι ερμήνευσε εσφαλμένως το κριτήριο που προβλέπεται στο άρθρο 33, πρώτο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446, κατά το οποίο κάθε επεξεργασία ή μεταποίηση που πραγματοποιείται σε άλλη χώρα ή έδαφος θεωρείται ότι δεν δικαιολογείται οικονομικά «εφόσον διαπιστώνεται ή δύναται να θεωρηθεί, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, ότι σκοπός αυτής της μεταποίησης ή επεξεργασίας ήταν η αποφυγή της εφαρμογής των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 59 του [ενωσιακού τελωνειακού] κώδικα», όπως τα επίμαχα εν προκειμένω.

49 Κατά πρώτον, στη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε την έκφραση «σκοπός αυτής της μεταποίησης ή επεξεργασίας ήταν η αποφυγή», που περιλαμβάνεται στη διάταξη αυτήν, αφού έλαβε υπόψη του ότι ο όρος «σκοπός» χρησιμοποιείται στον ενικό αριθμό, υπό την έννοια ότι, μολονότι η επιλογή της μεταφοράς της παραγωγής μπορεί να μην έχει ως μοναδικό σκοπό την αποφυγή μέτρου εμπορικής πολιτικής, εντούτοις ο σκοπός αυτός πρέπει να είναι καθοριστικός. Στη σκέψη 62 της ως άνω αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εν λόγω διάταξη έχει την έννοια ότι, αν, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, προκύπτει ότι κύριος ή πρωταρχικός σκοπός της μετατοπίσεως ήταν η αποφυγή της εφαρμογής μέτρων εμπορικής πολιτικής της Ένωσης, πρέπει να θεωρηθεί ότι η μετατόπιση αυτή δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να δικαιολογηθεί από οικονομικής απόψεως.

50 Ωστόσο, η ανωτέρω ερμηνεία ουδεμία πλάνη περί το δίκαιο ενέχει. Ειδικότερα, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι αναιρεσείουσες, το άρθρο 33, πρώτο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446 δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αφορά μόνον τις μετεγκαταστάσεις οι οποίες προδήλως δεν έχουν κανένα νόημα ελλείψει επίμαχων μέτρων εμπορικής πολιτικής.

51 Πρώτον, στο μέτρο που οι αναιρεσείουσες επικαλούνται, κατ' αναλογίαν, την απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 2006, Halifax κ.λπ. (C-255/02, EU:C:2006:121), στη σκέψη 73 της οποίας το Δικαστήριο έκρινε, στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας, ότι επιτρέπεται σε επιχειρηματία να διαρθρώνει τη δραστηριότητά του κατά τρόπον ώστε να περιορίζει τη φορολογική οφειλή του, διαπιστώνεται ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η απόφαση αυτή μπορεί να εφαρμοσθεί κατ' αναλογίαν εν προκειμένω, το επιχείρημα των αναιρεσειουσών στηρίζεται σε αποσπασματική ερμηνεία της ανωτέρω αποφάσεως.

52 Πράγματι, στη σκέψη 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε ερμηνεία του άρθρου 33, πρώτο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446 παρόμοια με εκείνη που δέχθηκε το Δικαστήριο στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας στις σκέψεις 75 και 86 της αποφάσεως της 21ης Φεβρουαρίου 2006, Halifax κ.λπ. (C-255/02, EU:C:2006:121), ήτοι ότι η διαπίστωση της υπάρξεως καταχρηστικής πρακτικής απαιτεί, μεταξύ άλλων, να προκύπτει από ένα σύνολο αντικειμενικών στοιχείων ότι ο κύριος σκοπός των επίμαχων πράξεων είναι η επίτευξη φορολογικού πλεονεκτήματος.

53 Δεύτερον, η ερμηνεία την οποία δέχθηκε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά την οποία το αποφασιστικό κριτήριο για την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου 33 είναι ο κύριος ή πρωταρχικός σκοπός της μεταποιήσεως ή επεξεργασίας, είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας της διατάξεως αυτής. Πράγματι, η διάταξη αυτή θα στερείτο σε μεγάλο βαθμό της αποτελεσματικότητάς της αν

ερμηνευόταν υπό την έννοια ότι δεν εφαρμόζεται για τον λόγο και μόνον ότι, πέραν του κύριου ή πρωταρχικού σκοπού της αποφυγής της εφαρμογής μέτρων εμπορικής πολιτικής της Ένωσης, η μετατόπιση επιδιώκει και άλλους, δευτερεύοντες σκοπούς.

54 Τρίτον, όσον αφορά το επιχείρημα των αναιρεσειουσών ότι η εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου ερμηνεία του άρθρου 33, πρώτο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446, η οποία επιβεβαιώνει κατ' ουσίαν την ερμηνεία στην οποία προέβη η Επιτροπή με την επίδικη απόφαση, θίγει την επιχειρηματική τους ελευθερία, διαπιστώνεται ότι αυτές βάλλουν κατά της σκέψεως 184 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η οποία διατυπώθηκε στο πλαίσιο της απαντήσεως του Γενικού Δικαστηρίου στο ανάλογο επιχείρημα που προβλήθηκε ενώπιόν του. Αντιθέτως, οι αναιρεσείουσες δεν βάλλουν, με την αίτησή τους αναιρέσεως, κατά της σκέψεως 183 της εν λόγω αποφάσεως, με την οποία το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι δεν διευκρίνισαν τα πραγματικά στοιχεία τα οποία θα μπορούσαν να αποδείξουν ότι η επίδικη απόφαση περιόρισε δυσανάλογα το δικαίωμά τους ιδιοκτησίας ή την επιχειρηματική τους ελευθερία.

55 Επιπλέον, όσον αφορά τη σκέψη 184 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε επαλλήλως ότι ενδεχόμενος περιορισμός του δικαιώματος ιδιοκτησίας ή της επιχειρηματικής ελευθερίας των αναιρεσειουσών, ακόμη και αν θεωρηθεί αποδεδειγμένος, δεν αποτελεί συνέπεια της επίδικης αποφάσεως, αλλά του εκτελεστικού κανονισμού 2018/886, με τον οποίον επιβλήθηκαν οι πρόσθετοι δασμοί.

56 Ως εκ τούτου, η επιχειρηματολογία των αναιρεσειουσών περί της φερόμενης προσβολής της επιχειρηματικής τους ελευθερίας προβάλλεται αλυσιτελώς.

57 Τέταρτον, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι αναιρεσείουσες, δεν μπορεί να συναχθεί από την αιτιολογική σκέψη 21 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446, η οποία αναφέρει ότι πρέπει να αποτραπεί κάθε «χειραγώγηση» της καταγωγής των εισαγόμενων εμπορευμάτων με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής μέτρων εμπορικής πολιτικής, ότι το άρθρο 33, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αφορά μόνον τις μετεγκαταστάσεις οι οποίες προδήλως δεν έχουν νόημα ελλείψει επίμαχων μέτρων εμπορικής πολιτικής, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της «καταστρατήγησης» δασμών αντιντάμπινγκ, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 13 του κανονισμού 2016/1036.

58 Κατ' αρχάς, από την τελευταία αυτή διάταξη δεν μπορεί να αντληθεί κανένα συμπέρασμα όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 33, πρώτο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446, δεδομένου ότι αφορά άλλο θέμα και η διατύπωσή της είναι πολύ διαφορετική από εκείνη του εν λόγω άρθρου 33, το οποίο δεν περιέχει ούτε τον όρο «καταστρατήγηση» ούτε τον λεπτομερή ορισμό του όρου αυτού τον οποίον δίδει το άρθρο 13 του κανονισμού 2016/1036.

59 Εν συνεχεία, επισημαίνεται ότι η φράση «κάθε χειραγώγηση», που περιλαμβάνεται στην αιτιολογική σκέψη 21 του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, μπορεί να καλύψει ένα ευρύ φάσμα εκούσιων ενεργειών που έχουν ως αποτέλεσμα την αλλαγή καταγωγής των εισαγόμενων εμπορευμάτων. Από το ίδιο το γράμμα της αιτιολογικής αυτής σκέψεως προκύπτει ότι, μεταξύ των ενεργειών αυτών, εκείνες οι οποίες πρέπει να εμποδισθούν είναι οι ενέργειες που πραγματοποιούνται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής των μέτρων εμπορικής πολιτικής. Πάντως, η μνεία του σκοπού αυτού, χωρίς εξάλλου ένδειξη του αποκλειστικού χαρακτήρα του, θα ήταν περιττή και άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας αν ο όρος «χειραγώγηση» ερμηνευόταν υπό την έννοια ότι αναφέρεται ήδη, αυτός καθεαυτόν, μόνο στις ενέργειες που έχουν ως μοναδικό σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής των μέτρων εμπορικής πολιτικής της Ένωσης, όπως τα μέτρα του εκτελεστικού κανονισμού 2018/886.

60 Τέλος, δεδομένου ότι ο όρος «χειραγώγηση» δεν περιλαμβάνεται στο άρθρο 33, πρώτο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446, δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να καθιστά δυνατή την ερμηνεία της διατάξεως αυτής κατά τρόπο ασύμβατο προς το γράμμα και την όλη οικονομία της. Η προτεινόμενη από τις αναιρεσείουσες ερμηνεία όχι μόνο δεν έχει κανένα έρεισμα στο γράμμα και στην όλη οικονομία της εν λόγω διατάξεως, αλλά θα έθιγε επίσης την πρακτική αποτελεσματικότητά της, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 53 της παρούσας αποφάσεως.

61 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη κρίνοντας, στις σκέψεις 58 και 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το αποφασιστικό κριτήριο για την εφαρμογή του άρθρου 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446 είναι ο κύριος ή πρωταρχικός σκοπός της επίμαχης πράξεως.

62 Κατά δεύτερον, βάσει της ερμηνείας αυτής, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 63 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, όταν, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, προκύπτει ότι ο κύριος ή πρωταρχικός σκοπός της μετατοπίσεως είναι η αποφυγή της εφαρμογής των μέτρων εμπορικής πολιτικής της Ένωσης, εναπόκειται στον οικείο επιχειρηματία να αποδείξει ότι ο κύριος ή πρωταρχικός σκοπός της μετατοπίσεως αυτής δεν ήταν, κατά τον χρόνο που λήφθηκε η σχετική απόφαση, η αποφυγή της εφαρμογής τέτοιων μέτρων. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, η απόδειξη αυτή διαφέρει από την εκ των υστέρων επιδίωξη οικονομικής δικαιολογήσεως ή από τον εξορθολογισμό αυτής της μετατοπίσεως από οικονομικής απόψεως.

63 Με τη συλλογιστική αυτήν, το Γενικό Δικαστήριο ουδόλως διαπίστωσε την ύπαρξη ενός αμάχητου ή, τουλάχιστον, άκρως δυσχερώς να ανατραπεί τεκμηρίου. Αντιθέτως, το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε απλώς τις συνέπειες από το γεγονός ότι ο κύριος ή πρωταρχικός σκοπός της επίμαχης μεταποιήσεως ή επεξεργασίας πρέπει να μπορεί να αποδειχθεί βάσει αντικειμενικών στοιχείων, ήτοι βάσει των διαθέσιμων στοιχείων.

64 Πράγματι, από το σαφές γράμμα του άρθρου 33, πρώτο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446 προκύπτει ότι η διάταξη αυτή εφαρμόζεται μόνον όταν τα διαθέσιμα στοιχεία είναι ικανά να αποδείξουν ότι ο σκοπός της συμπεριφοράς της οικείας επιχειρήσεως ήταν η αποφυγή της εφαρμογής του επίμαχου μέτρου εμπορικής πολιτικής. Επομένως, μόνο στην περίπτωση που όντως συντρέχει τέτοια περίπτωση, οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται, δυνάμει της ανωτέρω διατάξεως, να θεωρήσουν ότι η μεταποίηση ή επεξεργασία δεν δικαιολογούνται από οικονομικής απόψεως.

65 Σε μια τέτοια περίπτωση, είτε δεν υφίστανται πραγματικά στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι άλλος είναι ο κύριος ή πρωταρχικός σκοπός της εν λόγω μεταποιήσεως ή επεξεργασίας, οπότε η εφαρμογή του άρθρου 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446 είναι υποχρεωτική, είτε υφίστανται τέτοια στοιχεία, αλλά δεν είναι στη διάθεση των αρμόδιων αρχών. Στο πλαίσιο αυτό, είναι δικαιολογημένο να απόκειται στην οικεία επιχείρηση, η οποία είναι περισσότερο από οιονδήποτε άλλον σε θέση, αν όχι η μόνη που μπορεί, να έχει στη διάθεσή της τα στοιχεία αυτά, να τα παράσχει στις αρμόδιες αρχές.

66 Συναφώς, το άρθρο 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446 δεν ορίζει κανένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που πρέπει να παρουσιάζουν τα «διαθέσιμα» στοιχεία, ιδίως από χρονικής απόψεως. Ως εκ τούτου, δεν αποκλείεται ορισμένα στοιχεία να καταστούν «διαθέσιμα» μετά την απόφαση για την εκτέλεση της επίμαχης μεταποιήσεως ή επεξεργασίας ή ακόμη και μετά την εκτέλεσή της. Ωστόσο, ο κύριος ή πρωταρχικός σκοπός της εν λόγω μεταποιήσεως ή επεξεργασίας δεν μπορεί να εκτιμηθεί παρά μόνον, το αργότερο, κατά τον χρόνο που

αποφασίσθηκε, όπως επιβεβαιώνεται από τη χρήση του παρατατικού στη φράση «ο σκοπός […] ήταν η αποφυγή της εφαρμογής». Εξάλλου, είναι αδύνατο η απόφαση αυτή να έχει επηρεασθεί από μεταγενέστερες εκτιμήσεις.

67 Κατά τρίτον, αντιθέτως προς την επιχειρηματολογία των αναιρεσειουσών, από τη συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου δεν προκύπτει ότι επιτρέπεται στην Επιτροπή να προβεί σε υποκειμενική εκτίμηση των σκοπών της μεταποιήσεως ή της επεξεργασίας ή σε εικασίες για την αντίστοιχη σημασία των σκοπών αυτών.

68 Το άρθρο 33, πρώτο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446 επιβάλλει βεβαίως τον προσδιορισμό ενός υποκειμενικού στοιχείου, ήτοι της προθέσεως αποφυγής της εφαρμογής του μέτρου εμπορικής πολιτικής. Εντούτοις, η διάταξη αυτή αποσκοπεί στη διαπίστωση του κύριου ή πρωταρχικού σκοπού της εξεταζόμενης μεταποιήσεως ή επεξεργασίας κατά τρόπο αντικειμενικό, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων. Επομένως, όπως επισημαίνεται στη σκέψη 75 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η διαπίστωση του καθοριστικού χαρακτήρα της προθέσεως αποφυγής της εφαρμογής του μέτρου εμπορικής πολιτικής πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά αποδεικτικά στοιχεία.

69 Συναφώς, το άρθρο 33, πρώτο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446 παρουσιάζει θεμελιώδεις διαφορές σε σχέση με το άρθρο 25 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, το οποίο, αναφερόμενο στην μεταποίηση ή επεξεργασία, χρησιμοποιούσε τη φράση «είχε ως μόνο σκοπό την καταστρατήγηση […] των διατάξεων που εφαρμόζονται» και προέβλεπε τη δυνατότητα εφαρμογής τεκμηρίου για τη διαπίστωση ενός τέτοιου σκοπού. Ως εκ τούτου, δεν υφίσταται καμία ασυμβατότητα μεταξύ της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και της βουλήσεως του νομοθέτη να καταργήσει την τελευταία αυτή διάταξη.

70 Από τις ανωτέρω διαπιστώσεις προκύπτει ότι η προβαλλόμενη από τις αναιρεσείουσες ασυμβατότητα του άρθρου 25 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα με το άρθρο 2 της συμφωνίας για τους κανόνες καταγωγής δεν μπορεί να θεωρηθεί κρίσιμη για την εκτίμηση της ερμηνείας που δόθηκε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση στο άρθρο 33, πρώτο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446. Συγκεκριμένα, το επιχείρημα αυτό των αναιρεσειουσών στηρίζεται στην παραδοχή ότι το Γενικό Δικαστήριο μετέτρεψε σε υποκειμενικό κριτήριο το αντικειμενικό κριτήριο που περιέχεται στο εν λόγω άρθρο 33, πρώτο εδάφιο. Όπως όμως διαπιστώθηκε στις σκέψεις 67 και 68 της παρούσας αποφάσεως, η παραδοχή αυτή είναι εσφαλμένη.

71 Κατόπιν των ανωτέρω, τα δύο πρώτα σκέλη του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν.

72 Το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως αφορά τους κανόνες αποδείξεως που εκτίθενται στις σκέψεις 70 και 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Στη σκέψη 70, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε χρονική σύμπτωση μεταξύ της ενάρξεως ισχύος του εκτελεστικού κανονισμού 2018/886, με τον οποίον επιβλήθηκαν οι πρόσθετοι δασμοί, και της ανακοινώσεως της επίμαχης πράξεως μετατοπίσεως. Παραπέμποντας στη σκέψη 29 της αποφάσεως της 13ης Δεκεμβρίου 1989, Brother International (C-26/88, EU:C:1989:637), το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι μια τέτοια χρονική σύμπτωση είναι ικανή να δικαιολογήσει την εικασία ότι μια πράξη μετατοπίσεως αποσκοπεί στην αποφυγή της εφαρμογής μέτρων εμπορικής πολιτικής.

73 Στην πρώτη περίοδο της σκέψεως 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι από την ανωτέρω σκέψη 29 προκύπτει ότι, σε περίπτωση χρονικής συμπτώσεως, εναπόκειται στον ενδιαφερόμενο επιχειρηματία να αποδείξει ότι υφίστατο εύλογη αιτία, άλλη από την αποφυγή των συνεπειών που απορρέουν από τις επίμαχες διατάξεις, για την πραγματοποίηση εργασιών κατασκευής στη χώρα όπου μεταφέρθηκε η παραγωγή.

74 Συναφώς, παρατηρείται ότι οι σκέψεις 70 και 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν αλλοιώνουν το νόημα της σκέψεως 29 της αποφάσεως της 13ης Δεκεμβρίου 1989, Brother International (C-26/88, EU:C:1989:637), την οποία επικαλέσθηκαν οι αναιρεσείουσες ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Στην εν λόγω σκέψη 29, το Δικαστήριο έκρινε ότι, σε περίπτωση χρονικής συμπτώσεως μεταξύ της ενάρξεως ισχύος της σχετικής ρυθμίσεως και της μετατοπίσεως της συναρμολογήσεως των εξαρτημάτων ενός προϊόντος, εναπόκειται στον ενδιαφερόμενο επιχειρηματία να αποδείξει την ύπαρξη εύλογης αιτίας για τη μετατόπιση, προκειμένου να ανατρέψει το τεκμήριο ότι η εν λόγω μετατόπιση πραγματοποιήθηκε προς τον σκοπό αποφυγής των συνεπειών που απορρέουν από την εν λόγω ρύθμιση.

75 Η ανωτέρω σκέψη 29 αποτελεί βεβαίως ερμηνεία του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΟΚ) 802/68 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1968, περί του κοινού ορισμού της εννοίας της καταγωγής των εμπορευμάτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/001, σ. 20). Η διάταξη αυτή αντιστοιχεί, κατ' ουσίαν, στο άρθρο 25 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, το οποίο, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 69 της παρούσας αποφάσεως, έχει θεμελιώδεις διαφορές σε σχέση με το άρθρο 33, πρώτο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446, δεδομένου ότι προέβλεπε ρητώς τη δυνατότητα εφαρμογής ενός τεκμηρίου.

76 Τούτου λεχθέντος, η συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου δεν είναι εσφαλμένη, δεδομένου ότι το άρθρο 33, πρώτο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446 απαιτεί να αποδεικνύεται, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, ο σκοπός της μεταποιήσεως ή επεξεργασίας ο οποίος πρέπει να ερμηνευθεί ως κύριος ή πρωταρχικός, όπως ορθώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 58 και 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

77 Πάντως, στη σκέψη 70 της αποφάσεώς του, το Γενικό Δικαστήριο στηρίχθηκε πράγματι στα διαθέσιμα στοιχεία, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τον σκοπό της μεταφοράς της παραγωγής της, τον οποίον μνημονεύει η Harley-Davidson στο έντυπο 8-Κ, όσο και τη χρονική σύμπτωση μεταξύ της ενάρξεως ισχύος του εκτελεστικού κανονισμού 2018/886 και της ανακοινώσεως της εν λόγω πράξεως μετατοπίσεως.

78 Ως εκ τούτου, στη σκέψη 70 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, μεταξύ άλλων, ότι η Harley-Davidson, αναφέροντας μόνον, στο έντυπο 8-Κ, ότι επιθυμούσε, με τη μετατόπιση της παραγωγής της, «να αποφύγει τη δασμολογική επιβάρυνση» εξαιτίας της ενάρξεως ισχύος των πρόσθετων δασμών, είχε ως κύριο ή πρωταρχικό σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής των συγκεκριμένων μέτρων εμπορικής πολιτικής. Το Γενικό Δικαστήριο υπογράμμισε συναφώς ότι από το αντικείμενο και το περιεχόμενο του εντύπου 8-Κ προκύπτει σαφώς ότι το έγγραφο αυτό, με ημερομηνία 25 Ιουνίου 2018, δημοσιοποιήθηκε ως άμεση αντίδραση στη δημοσίευση του εκτελεστικού κανονισμού 2018/886, δηλαδή μόλις πέντε ημέρες από τη δημοσίευσή του και τρεις ημέρες από την έναρξη ισχύος του ως άνω εκτελεστικού κανονισμού.

79 Βάσει των στοιχείων αυτών, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς έκρινε, χωρίς να παραβεί το άρθρο 33, πρώτο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446, ότι είχε αποδειχθεί εκ πρώτης όψεως ότι η επίμαχη μετατόπιση αποσκοπούσε στην αποφυγή της εφαρμογής μέτρων εμπορικής

πολιτικής. Οπότε εναπέκειτο στον ενδιαφερόμενο επιχειρηματία να αποδείξει την ύπαρξη διαφορετικής εύλογης αιτίας, από την οποία θα προέκυπτε ότι ο κύριος ή πρωταρχικός σκοπός της μεταποιήσεως ή επεξεργασίας ήταν άσχετος προς τον σκοπό αυτόν.

80 Όσον αφορά την προβαλλόμενη παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων από το Γενικό Δικαστήριο, διαπιστώνεται ότι οι αναιρεσείουσες ζητούν, στην πραγματικότητα, νέα εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων, χωρίς να προσδιορίζουν με επαρκή σαφήνεια την προσαπτόμενη στο Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωση ούτε να αποδεικνύουν τα σφάλματα αναλύσεως τα οποία, κατά την εκτίμησή τους, οδήγησαν το Γενικό Δικαστήριο στην παραμόρφωση αυτή. Επομένως, η αιτίαση αυτή απαραδέκτως προβάλλεται κατ' αναίρεση (πρβλ. απόφαση της 8ης Ιουνίου 2023, Severstal και NLMK κατά Επιτροπής, C-747/21 P και C-748/21 P, EU:C:2023:459, σκέψη 52).

81 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθεί και το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως και, ως εκ τούτου, να απορριφθεί ο λόγος αυτός στο σύνολό του.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως περί υπερβάσεως των ορίων της εξουσιοδοτήσεως που προβλέπει το άρθρο 62 του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα

Επιχειρήματα των διαδίκων

82 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, ο οποίος προβάλλεται επικουρικώς, οι αναιρεσείουσες προσάπτουν στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο στις σκέψεις 86 έως 90 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Υποστηρίζουν ότι το άρθρο 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446, όπως ερμηνεύθηκε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, αντιβαίνει στο άρθρο 290 ΣΛΕΕ, διότι τροποποιεί ορισμένα ουσιώδη στοιχεία του άρθρου 60, παράγραφος 2, του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα.

83 Κατά τις αναιρεσείουσες, η ερμηνεία αυτή αντικαθιστά το αντικειμενικό κριτήριο που προβλέπει το εν λόγω άρθρο 60, παράγραφος 2, το οποίο στηρίζεται στην οικονομική δικαιολόγηση της μεταποιήσεως ή επεξεργασίας, με ένα υποκειμενικό κριτήριο, στηριζόμενο στην πρόθεση του επιχειρηματία. Κατά την άποψή τους, η εν λόγω ερμηνεία δέχεται κατ' αποτέλεσμα ότι η Επιτροπή προέβη σε πολιτική επιλογή αντίθετη προς την πολιτική επιλογή του νομοθέτη η οποία συνίστατο στην εγκατάλειψη του υποκειμενικού αυτού κριτηρίου διά της καταργήσεως του άρθρου 25 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα. Θεωρούν δε ότι η ίδια ως άνω ερμηνεία θίγει την ιεραρχία των κανόνων δικαίου και την ασφάλεια δικαίου, δημιουργώντας διαφορετικούς κανόνες δικαίου στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη σε σχέση με τη νομοθετική πράξη.

84 Η Επιτροπή αντικρούει την ανωτέρω επιχειρηματολογία.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

85 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως ζητείται να διαπιστωθεί η έλλειψη νομιμότητας του άρθρου 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446, όπως ερμηνεύθηκε από το Γενικό Δικαστήριο.

86 Δεδομένου ότι οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης δεν μπορούν να θεωρηθούν ανίσχυρες, όταν επιδέχονται ερμηνεία που διασφαλίζει τη συμβατότητά τους με υπέρτερους κανόνες δικαίου [πρβλ. απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 2023, Ligue des droits homme (Επαλήθευση της επεξεργασίας των δεδομένων από την εποπτική αρχή), C-333/22, EU:C:2023:874, σκέψη 57], ο

λόγος αυτός μπορεί να νοηθεί μόνον υπό την έννοια ότι βάλλει, κατ' ουσίαν, κατά της ερμηνείας που έδωσε το Γενικό Δικαστήριο στο άρθρο 33, πρώτο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446.

87 Τούτου λεχθέντος, η επιχειρηματολογία των αναιρεσειουσών εκκινεί από την παραδοχή ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε το άρθρο 33, πρώτο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446 υπό την έννοια ότι περιλαμβάνει ένα υποκειμενικό κριτήριο. Όπως όμως επισημάνθηκε στις σκέψεις 67 και 68 της παρούσας αποφάσεως, η παραδοχή αυτή είναι εσφαλμένη.

88 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως περί παραβιάσεως της αρχής της χρηστής διοικήσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

89 Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως περιλαμβάνει δύο σκέλη.

90 Με το πρώτο σκέλος, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στις σκέψεις 166 έως 169 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η προσβολή από την Επιτροπή του δικαιώματος ακροάσεως δεν δικαιολογεί την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως. Από τη σκέψη 46 της αποφάσεως της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, Feralpi κατά Επιτροπής (C-85/15 P, EU:C:2017:709), και από τη σκέψη 56 της αποφάσεως της 16ης Ιανουαρίου 2019, Επιτροπή κατά United Parcel Service (C-265/17 P, EU:C:2019:23), προκύπτει ότι το δικαίωμα αυτό συνιστά ουσιώδη τύπο. Το αποφασιστικό ζήτημα είναι αν η ενδιαφερόμενη επιχείρηση θα μπορούσε να έχει μια, έστω και περιορισμένη, πιθανότητα να διασφαλίσει καλύτερα την άμυνά της.

91 Το κριτήριο αυτό πληρούται εν προκειμένω, διότι οι αναιρεσείουσες είχαν τη δυνατότητα να επικαλεσθούν, ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, πολυάριθμα πραγματικά περιστατικά από τα οποία αποδεικνύεται ότι η μετατόπιση ήταν δικαιολογημένη από οικονομικής απόψεως. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η αντιστροφή του βάρους αποδείξεως λόγω του τεκμηρίου που καθιερώνεται κατά την εφαρμογή του άρθρου 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446.

92 Υποστηρίζουν ότι ακόμη και αν η ορθή εφαρμογή εν προκειμένω του άρθρου 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446 εξαρτάται αποκλειστικώς από νομικά ζητήματα, όπερ οι αναιρεσείουσες αμφισβητούν υπό το πρίσμα των σκέψεων 64 και 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, εντούτοις το δικαίωμα προβολής νομικών επιχειρημάτων αποτελεί μέρος του δικαιώματος ακροάσεως, ιδίως λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών απόψεων μεταξύ της Επιτροπής και των βελγικών αρχών και της αρνήσεως του θεσμικού αυτού οργάνου να παράσχει επίσημη γνώμη σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446.

93 Με το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένως τις αρχές της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφάλειας δικαίου καθώς και το δικαίωμα χρηστής διοικήσεως.

94 Κατά πρώτον, θεωρούν ότι το Γενικό Δικαστήριο αγνόησε, στις σκέψεις 145 έως 147 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τις σκέψεις 10 έως 12 της αποφάσεως της 3ης Μαρτίου 1982, Alpha Steel κατά Επιτροπής (14/81, EU:C:1982:76), και τις σκέψεις 35 έως 38 της αποφάσεως της 17ης Απριλίου 1997, de Compte κατά Κοινοβουλίου (C-90/95 P, EU:C:1997:198), από τις οποίες προκύπτει ότι το ασύμβατο μιας νομικής πράξεως προς το δίκαιο της Ένωσης δεν συνιστά απόλυτο εμπόδιο στην εφαρμογή της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Συναφώς, το κρίσιμο σημείο είναι αν η πράξη αυτή παρέχει πλεονέκτημα σε ένα άτομο.

95 Εν προκειμένω, οι αποφάσεις ΔΠΚ δημιούργησαν δικαιολογημένες προσδοκίες, βάσει των οποίων ελήφθησαν μείζονες εμπορικές αποφάσεις με μακροπρόθεσμα αποτελέσματα. Επομένως, η επίδικη απόφαση έπρεπε να εκδοθεί εντός εύλογου χρόνου. Δεδομένου ότι οι αποφάσεις ΔΠΚ ισχύουν επί τριετία δυνάμει του άρθρου 33, παράγραφος 3, του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, η ανάκλησή τους δύο περίπου έτη μετά την έκδοσή τους θίγει προδήλως την αρχή της ασφάλειας δικαίου και προξενεί βλάβη στις αναιρεσείουσες. Προσέτι, το άρθρο 33 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446 δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως «συγκεκριμένο», χαρακτηρισμός ο οποίος αντιφάσκει προς τον καινοφανή χαρακτήρα της ανακλήσεως αποφάσεως ΔΠΚ από την Επιτροπή.

96 Κατά δεύτερον, η ανάλυση σχετικά με τη διάρκεια της διαδικασίας που ακολούθησε η Επιτροπή, η οποία εκτίθεται στις σκέψεις 175 και 176 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, είναι νόμω αβάσιμη. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να λάβει υπόψη τη σημασία της υποθέσεως για το ενδιαφερόμενο πρόσωπο. Η κρίσιμη περίοδος περιλαμβάνεται μεταξύ, αφενός, της 31ης Ιανουαρίου 2019, ημερομηνίας των πρώτων συζητήσεων της Επιτροπής με τις βελγικές αρχές, ή, επικουρικώς, της 24ης Ιουνίου 2019, ημερομηνίας εκδόσεως των δύο πρώτων αποφάσεων ΔΠΚ από τις βελγικές αρχές, και, αφετέρου, της 7ης Απριλίου 2021, ημερομηνίας δημοσιεύσεως της επίδικης αποφάσεως. Η διάρκεια της διαδικασίας εκδόσεως της επίδικης αποφάσεως, η οποία ανήλθε σε 21 ή σε 26 μήνες, δεν δικαιολογείται από τον φερόμενο ως προφανή χαρακτήρα της ελλείψεως νομιμότητας των αποφάσεων ΔΠΚ. Εν πάση περιπτώσει, η διάρκεια αυτή βαίνει πέραν ενός αποδεκτού ορίου.

97 Κατά τις αναιρεσείουσες, η προσβολή του δικαιώματος χρηστής διοικήσεως και η παραβίαση της γενικής αρχής του δικαίου της Ένωσης η οποία επιτάσσει την ανάληψη ενεργειών εντός εύλογου χρόνου επιβάλλει, ανεξαρτήτως της τυχόν προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας συνεπεία της καθυστερήσεως αυτής, τόσο την αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως όσο και την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να ενεργήσει εκπρόθεσμα.

98 Η Επιτροπή αντικρούει την ανωτέρω επιχειρηματολογία.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

99 Το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως αφορά τις σκέψεις 166 έως 169 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με τις οποίες το Γενικό Δικαστήριο, μολονότι αναγνώρισε ότι η Επιτροπή είχε παραβεί την υποχρέωσή της να ακούσει τις αναιρεσείουσες πριν από την έκδοση της επίδικης αποφάσεως, εντούτοις έκρινε ότι η πλημμέλεια αυτή δεν αρκούσε για την ακύρωση της εν λόγω αποφάσεως. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το Γενικό Δικαστήριο εφήρμοσε, κατά τις αναιρεσείουσες, κριτήρια διαφορετικά από εκείνα που απορρέουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου.

100 Συναφώς, στη σκέψη 162 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο παρέπεμψε στη νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία, για να μπορεί η προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως να οδηγήσει στην ακύρωση της επίμαχης πράξεως, πρέπει να υφίσταται το ενδεχόμενο η διοικητική διαδικασία να μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα (απόφαση της 5ης Μαΐου 2022, Zhejiang Jiuli Hi-Tech Metals κατά Επιτροπής, C-718/20 P, EU:C:2022:362, σκέψη 49). Το κριτήριο αυτό υπενθυμίζεται επίσης, κατ' ουσίαν, στη σκέψη 167 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

101 Παραπέμποντας, κατ' αναλογίαν, στη σκέψη 98 της αποφάσεως της 29ης Ιουνίου 2006, SGL Carbon κατά Επιτροπής (C-308/04 P, EU:C:2006:433), το Γενικό Δικαστήριο έκρινε επίσης, στη σκέψη 162 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι εναπόκειται στον αναιρεσείοντα να αποδείξει, προσκομίζοντας συγκεκριμένα στοιχεία ή τουλάχιστον προβάλλοντας αρκούντως αξιόπιστα και συγκεκριμένα επιχειρήματα ή ενδείξεις, ότι η απόφαση της Επιτροπής θα μπορούσε να είναι διαφορετική, οπότε θα ήταν δυνατό να στοιχειοθετηθεί in concreto προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας.

102 Κατ' αυτόν τον τρόπο, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς προσδιόρισε τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου όσον αφορά το δικαίωμα κάθε προσώπου σε προηγούμενη ακρόαση πριν ληφθεί ατομικό μέτρο εις βάρος του, όπως αυτό απορρέει από το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

103 Πράγματι, αφενός, η σκέψη 46 της αποφάσεως της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, Feralpi κατά Επιτροπής (C-85/15 P, EU:C:2017:709), την οποία επικαλούνται οι αναιρεσείουσες, αναφέρεται στο δικαίωμα ακροάσεως όπως προβλέπεται στο ειδικό πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) 773/2004 της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 2004, σχετικά με τη διεξαγωγή από την Επιτροπή των διαδικασιών δυνάμει των άρθρων [101 και 102 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2004, L 123, σ. 18).

104 Αφετέρου, προκειμένου να επιτύχει την ακύρωση προσβαλλόμενης πράξεως βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, εναπόκειται στο πρόσωπο που προβάλλει προσβολή των δικαιωμάτων του άμυνας να αποδείξει ότι υφίσταται το ενδεχόμενο η διοικητική διαδικασία που οδήγησε στην έκδοση της πράξεως αυτής να μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα (πρβλ. απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2018, Infineon Technologies κατά Επιτροπής, C-99/17 P, EU:C:2018:773, σκέψη 79 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Συναφώς, μολονότι δεν μπορεί να επιβληθεί στο πρόσωπο που επικαλείται την παρατυπία αυτή η υποχρέωση να αποδείξει ότι, ελλείψει αυτής, η συγκεκριμένη πράξη θα είχε περιεχόμενο ευνοϊκότερο για τα συμφέροντά του, εντούτοις το πρόσωπο αυτό οφείλει να αποδείξει, κατά συγκεκριμένο τρόπο, ότι τούτο δεν αποκλείεται απολύτως σε μια τέτοια περίπτωση (απόφαση της 28ης Σεπτεμβρίου 2023, Changmao Biochemical Engineering κατά Επιτροπής, C-123/21 P, EU:C:2023:708, σκέψη 170 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

105 Κατ' εφαρμογήν του κριτηρίου αυτού, το Γενικό Δικαστήριο, αφού διαπίστωσε, με τη σκέψη 166 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως των αναιρεσειουσών, δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στις σκέψεις 167 έως 170, ότι τα πραγματικά περιστατικά που απεδείκνυαν ότι η μετατόπιση ήταν «οικονομικώς δικαιολογημένη» λόγω της αναμενόμενης βελτιώσεως της οικονομικής αποτελεσματικότητας δεν μπορούσαν να δημιουργήσουν τη δυνατότητα η διοικητική διαδικασία να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα.

106 Πράγματι, αρκεί να επισημανθεί συναφώς ότι, στη σκέψη 170 της αποφάσεως αυτής, κατά της οποίας δεν βάλλει άμεσα η υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως και η οποία παραπέμπει στις σκέψεις 65 και 66 της εν λόγω αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι οι αναιρεσείουσες δεν προσκόμισαν ενώπιόν του συγκεκριμένα στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι η επίμαχη μετατόπιση δικαιολογείτο κυρίως για λόγους άσχετους προς την επιβολή των πρόσθετων δασμών που προβλέπει ο εκτελεστικός κανονισμός 2018/886.

107 Υπό τις συνθήκες αυτές, το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως είναι απορριπτέο.

108 Με το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως προβάλλεται παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και προσβολή του δικαιώματος των αναιρεσειουσών σε χρηστή διοίκηση λόγω της διάρκειας της διαδικασίας την οποία ακολούθησε η Επιτροπή.

109 Κατά πρώτον, στη σκέψη 144 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, χωρίς τούτο να αμφισβητηθεί στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως, ότι απόφαση ΔΠΚ, εκδοθείσα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 33 του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, δεν έχει ως σκοπό ούτε θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την παροχή οριστικών εγγυήσεων στον επιχειρηματία ότι η καταγωγή των εμπορευμάτων στην οποία αναφέρεται η απόφαση αυτή δεν θα τροποποιηθεί στη συνέχεια, δεδομένου ότι, δυνάμει του άρθρου 34, παράγραφος 11, του κώδικα αυτού, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει αποφάσεις με τις οποίες να ζητεί από τα κράτη μέλη να ανακαλέσουν αποφάσεις ΔΠΚ προκειμένου να διασφαλισθεί η ορθή και ομοιόμορφη δασμολογική κατάταξη ή ο ορθός και ομοιόμορφος προσδιορισμός της καταγωγής των εμπορευμάτων.

110 Ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε ορθή ερμηνεία του άρθρου 33 και του άρθρου 34, παράγραφος 11, του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, την οποία εξάλλου δεν αμφισβήτησαν οι αναιρεσείουσες στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως. Η ανωτέρω ερμηνεία αποτελεί επαρκές έρεισμα για να απορριφθεί η πρωτοδίκως προβληθείσα επιχειρηματολογία περί παραβιάσεως της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Κατά συνέπεια, όπως επισημαίνει η γενική εισαγγελέας στο σημείο 105 των προτάσεών της, το σκεπτικό με το οποίο το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, στις σκέψεις 145 έως 147 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την επιχειρηματολογία αυτή έχει επάλληλο χαρακτήρα σε σχέση με το σκεπτικό που παρατίθεται στη σκέψη 144 της αυτής ως άνω αποφάσεως. Επομένως, οι επικρίσεις των αναιρεσειουσών κατά των σκέψεων 145 έως 147 της εν λόγω αποφάσεως πρέπει να απορριφθούν ως αλυσιτελώς προβαλλόμενες.

111 Κατά δεύτερον, στη σκέψη 164 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, στηριζόμενο στη νομολογία του Δικαστηρίου, ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τις ιδιαίτερες περιστάσεις κάθε υποθέσεως. Το διακύβευμα της ένδικης διαφοράς για τον ενδιαφερόμενο αποτελεί βεβαίως μέρος των περιστάσεων αυτών, αλλά πρόκειται απλώς για μία μεταξύ πολλών άλλων περίσταση (πρβλ. απόφαση της 12ης Μαΐου 2022, Klein κατά Επιτροπής, C-430/20 P, EU:C:2022:377, σκέψη 72 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), την οποία εναπόκειται στο Γενικό Δικαστήριο να εκτιμήσει ως πραγματικό στοιχείο.

112 Επιπλέον, ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας δεν μπορεί να καθορίζεται με αναφορά σε ένα ακριβές ανώτατο όριο καθοριζόμενο in abstracto (απόφαση της 12ης Μαΐου 2022, Klein κατά Επιτροπής, C-430/20 P, EU:C:2022:377, σκέψη 86). Το ίδιο ισχύει για τον καθορισμό της αφετηρίας προς υπολογισμό της διάρκειας αυτής, όταν οι εφαρμοστέες διατάξεις δεν παρέχουν, όπως εν προκειμένω, συγκεκριμένες ενδείξεις.

113 Στο πλαίσιο αυτό, τα επιχειρήματα των αναιρεσειουσών θα μπορούσαν να ευδοκιμήσουν μόνον αν αποδεικνυόταν ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά. Πάντως, οι αναιρεσείουσες δεν προβάλλουν τοιαύτη παραμόρφωση, αρκούμενες, κατ' ουσίαν, στο αίτημα περί νέας εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών, όπερ δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας (πρβλ. απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2024, Anglo Austrian AAB κατά ΕΚΤ και Far-East, C-579/22 P, EU:C:2024:731, σκέψη 147 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

114 Υπό τις συνθήκες αυτές, το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως πρέπει επίσης να απορριφθεί. Επομένως, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

115 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, στο μέτρο που κανένας από τους λόγους αναιρέσεως δεν έγινε δεκτός, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

116 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των εξόδων.

117 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού αυτού, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

118 Δεδομένου ότι οι αναιρεσείουσες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικασθούν στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Η Harley-Davidson Europe Ltd και η Neovia Logistics Services International NV φέρουν, πέραν των δικαστικών εξόδων τους, και τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

(υπογραφές)